

פרשת
כי תצא
ג'לויז 351
תשפ"א

משנת חכמים
מתורגם של רבותינו

קול הקורא אלול
הרהורי לב מהימים הנחמדים

מה עושים!?

הרב יחיאל אלכסנדר

יום הדין מתקרב, ובין אם נוה לנו להיזכר בזה או שלא, זה יום של תקציב שנת.

אין זה אומר שזה עיקר היום, היינו הדין, יש שסוברים שעיקר העבודה צריכה להיות בהמלכת השם.

אבל ודאי שיש כעת מצוות היום של הכנה לדין, וזה לכו"ע. "שפרו מעשיכם" ירעים החזן בקולו בעוד מספר שבועות...

כל מה שמדברים על תקציב של המדינה לשנה זו או אחרת הכל דברים בטלים, התקציב נקבע אך ורק בראש השנה. וזה גמרא מפורשת בר"ה דף טז. ע"ש היטב. וכן בכל הספרים.

איך משפרים את הסיכוי לתקציב טוב? האם דווקא מוסף מלווה בדמעות ומלא ברגש, האם אריכות בשמונה עשרה גרידא?

חז"ל קבעו חד וחלק, מה שיעזור זה ג' דברים "תשובה, תפילה, וצדקה", הם הם מעבירין את רוע הגזירה!

ננסה בס"ד לתת כיוון חדש לכל אחד מג' יסודות אלו, ונתפלל שאכן נזכה לגזירות טובות עלינו ועל כל עם ישראל.

"תשובה" -

מקובל אצל הרבה מאיתנו שמיד כשמתחיל אלול אנחנו מתחילים לעשות חשבון הנפש, וזה נפלא וטוב, דא עקא שבדרך כלל הרשימה של הדברים שצריך לתקן כמעט זהה למה שעשינו כשהיינו בישיבה.

תורה, תפילה, ברכות, שמו"ת, קדושה,

המשך בעמ' ד' <<<

כי תצא למלחמה על אויבך - יצה"ר • הרה"ג רבי אברהם לוגאסי שליט"א

עצמות החיים. (מדברי רבנו ירוחם זצוק"ל).

וכאשר חיים בהבנה שאפשר לחיות עם כל תענוגי העולם ותאוותיו רק שיהיה במסגרת החוקים והמשפטים אין שום אפשרות להצליח במלחמה נגד היצר שהרי הנשמה היא העיקר במלחמה איננה ונשארים רק החוקים והמשפטים ללא רוח חיים.

ואם כן עיקר התשובה היא להבין ולהפנים כי נשמת האדם עם התורה והמצוות הם יחידה אחת וא"א להפריד ביניהם כלל וזהו שאמר הנביא קחו עמכם דברים ושובו אל ה' כי א"א לשוב אל ה' כל עוד לא לקח לעצמו את ההבנה שעצם החיים הם החוקים והמשפטים.

וכשמתרגלים מקטנות לחיות חיי העוה"ז עם כל תאוותיו קונה לו האדם שביטה במקומו ונח לו כבר עם החיים האלו ולעלות משם ולשוב אל ה' הוא כמעט בלתי אפשרי נגד האויב הגדול. וזה כוונת הר"י בתחילת ספרו שערי תשובה במשלו על אסירים שחתרו חתירה בבית הסוהר וברחו ונשאר שם אדם אחד וגער בו שר בית הסוהר ואמר לו קשה יום היה לך חתירה ולא ברכת פירושו הוא אחד שטוב לך כאן ואם כן מגיע לך עונש גדול יותר. אף האדם אם אינו שואף לחיים של חוקים ומשפטים פירושו שטוב לו היכן שהוא ואז הוא שבו בידי היצר כפח יקוש. והנה כפי שמתארים לנו

המשך בעמ' ד' <<<

רודף את האדם להפילו.

והנה לכל מלחמה יש שני צדדים ואם הצד של האויב הוא כ"כ גדול וחזק הרי שוודאי כנגדו עומד כח לא פחות חזק ותקיף כי אחרת זו אינה מלחמה זו כניעה מראש. ומהו הכח העצום שיש לאדם לעמוד מול האויב הגדול הזה, היא נשמתו הטהורה שבקרבו וכאומרנו נשמה שנתת בי טהורה אתה נפחתה בקרבי, ומאן דנפח מזיליה נפח והיא טהורה שאין למעלה ממנה שהוא חלק אלוך ממעל. ואף יש לה מעלה על האויב שהיא עצם החיים של האדם וכמו שכתב הרמב"ן על הפס' ויקרא יח'ב' ושמתם את חוקתי ואת משפטי אשר יעשה אותם האדם וחי בהם. וביאר הרמב"ן כי הדינים נתנו לחיי האדם בישוש המדינות ושלוש האדם ושלא יזיק איש את רעהו ולא ימיתנו. ומבואר שהחוקים והמשפטים רק בהם יהיה לו חיים ומבלעדיהם אין החיים הגשמיים נקראים חיים. ובתודעה כזו שייך לבוא למלחמה על האויב שרוצה לשבש את החיים האמיתיים שהם משפטי התורה. והשיבוש הגדול החל בנו שאנו סבורים לפרש את הפסוק הנ"ל כי אמנם החיים הינם חיים גם בלי משפטי התורה, אך נצטוונו לנהל חיים במגבלות משפטי התורה כי ע"י משפטי התורה יהיו חיי בני"א בשלום אבל לא שהחיים בשלום הם הינם

אוה"ח הקדוש מבאר בדרך רמז על פרשת יפת תואר "הנה כל בנין העולם בקיומו תלוי במעשה עם בני"א אם ייטבו דרכיהם העולם קיים וישמחו השמים ותגל הארץ, גם השם אלוקינו ישמח ויגל בנו. ויושר דרכם של ישראל תלוי בנצחון יצה"ר על ידם ובא כתוב להעיר האדם כי תכף ומייד ביציאתו מהעולם העליון לבוא לעוה"ז יהיה מוכן למלחמה כי לא יחשוב שאין צריך תגבורת לנצחון זה אלא אדרבא לזו יקרא מלחמה על דרך אומרו איזהו גיבור הכובש את יצרו שאין לך גבורה גדולה מזו.

וידועים דברי בעל חובות הלבבות לחילים שחזרו משדה הקרב ואמר להם החכם חזרתם מן המלחמה הקטנה ועתה אתם נכנסים למלחמה הגדולה.

ותארו לנו חז"ל בזה את האויב הגדול שהוא היצה"ר על עוצמתו וגדולתו שהוא כח הטומאה והמכשול החזק. וביותר בגמרא בסוכה נב. הגמרא מתארת את עוצמתו של היצר דרש רב עירא ואתימא רבי יהושע בן לוי שבעה שמות יש לו ליצה"ר הקב"ה קראו רע שנאמר כי יצר לב האדם רע מנועריו משה קראו ערל דוד קראו טמא שלמה קראו שונא ישעיה קראו מכשול יחזקאל קראו אבן יואל קראו צפוני וכל השמות יש בו, כשכל שם הוא עם מהות המורה על שמו אשר

• זמני היום - לאפק רכסים •

10:31	סו"ת חפלה	06:49	הדלקת נרות
12:42	חצות	06:07	נץ החמה
19:17	שקיעה		סוחר'ש
19:56	צאת שבת וי"ט	08:36	מג"א
21:30	ר"ח	08:46	מג"א - 72
	אמח פרקס א-ב	09:25	גר"א

להערות ולמשלוח חומר לעורך
בפקס: 153-4-653-1 557

לתרומות והנצחות: 054-846-8706
וב'נדרים פלוס' קופת 'משנתה של תורה'

לקבלת העלון במייל: Mishnatar@gmail.com

לעילוי נשמת

יעקב בר פרץ ומסעודה

ת.נ.צ.ב.ה.

משנת המוסר

מאוצרו של מרן המשגיח זצוק"ל

שפה של 'אלולי'

המילון 'אלולי' של מרן המשגיח

כיון שהיה קשה לו, אבל אם גם כשהיה לו קל, הוא לא למד, זה חמור פי כמה.

'הבא ליטתהר מסייעין אותו'

זו הייתה הסיימת הקבועה כמעט של רבינו זצוק"ל בשיחותיו, כשרצונו להחזיר בנו, שאם אנחנו לבד באים להתחזק ולתקן את מעשינו, אכן זה למעלה מכוחנו, אבל אם הקב"ה עוזר לנו, הרי לבטח נצליח. והיה מביא את דברי האור חיים הק' על הפסוק "כי תצא למלחמה על איבך וראית סוס ורכב, לא תירא, כי ה' אלוך עמך וגו'" שפירש את הפסוק על הגדולה שבמלחמות, מלחמת האדם ויצרו. "כי תצא למלחמה" - מלחמת היצר, ותראה בעיני השכל - 'סוס ורכב', הרכבת האדם שנוטה להנאות בהמיות. 'לא תירא מהם', וז"ל: הן אמת אם היית בא למלחמה בכוחך, אין כך נלעמו במלחמה זו, אבל כיון שה' עמך, **כחו גדול להצילך**, כי כשבא אדם ליטתהר ימינו יתברך מקבלתו ונדבק לה' והוא יכניע מציריו".

מצוה, זה יביא אותך לקיים את השאר.

על פי זה היה מברר המשגיח, שזהו פשרו של דברי המדרש הנודעים: פתחו לי פתח כחודו של מחט ואני אפתח לכם פתח שעגלות וקרנות נכנסים בהם. שהבא בשערי תשובה לא יתייאש בראותו את גודל העול לקיים את כל התורה, אלא ראשונה יתחיל במצוה שקל לו לקיים אותה. אם כן יוצא, היה ממתיק, שאם נעשה

עם יפרסו עלינו 'הימים הנחמדים, מבקשים אנו להגיש בפני קוראינו את הלקסיקון של המשגיח בימי האלול, נעין מילון של אלול - משפטים בהם השתמש המשגיח שוב ושוב, בכדי לעזור את שומעי לקחו. משפטים אלו נזכרים ונעשים בסילודין לכל מי שזכה לשמוע את מרן המשגיח קודם בא יום ה'.

מדור זה ייוחד החודש הזה לעבודתו של המשגיח בימים הקדושים, יציב יצא האדם זכאי בדן וחי בהם.

האנשים".

והיה רבינו מוסיף לבאר, כי כמו שבגוף האדם, אם אבר אחד פגוע, לא רק אותו אבר כואב, אלא כל גופו מיוסר מכך, כך גם במצוות, כשחסרה לאדם מצוה אחת, לא רק מצוה אחת חסרה, אלא חסר בכל המערכת.

'מצוה קלה'

מה היא מצוה קלה היה תמה רבינו, יש דבר כזה? אם לא, מה היא

כוונת התנא במשנה באבות 'הוה רץ למצוה קלה ובורח מן העבירה' הרי שיש מושג כזה! אלא ביאור הדברים כתוב במהר"ל, כי אם קשה לך לקיים את כל המצוות, תרוץ למצוה שקל לך לקיים אותה, וכיון שמצוה גוררת

'גבורה מיוחדת'

רבינו זצוק"ל היה מוכיח מן המקרא עצמו, שאת מה שהתורה אסרה, יש כח לקיים, וכך היו דבריו: ישנה פרשה בתורה 'פת תואר' שם כתוב שלא דברה תורה אלא כנגד יצר הרע, אם אין הקב"ה מתירה לו ישאנה באיסור. למדנו מדברי חז"ל אלו שאת אותם דברים שהתורה כן אוסרת, הם כבר אחרי שהתורה ירדה לסוף דעתו של אדם, שהוא כן יוכל להתגבר על יצרו, כי לבני ישראל יש **גבורה מיוחדת**, וכמו מרמזים בנוסח הברכה שאנו מברכים 'אוזר ישראל בגבורה', שלישראל יש כוחות מיוחדים. וכמו שכתוב ברש"י בפרשת בראשית על הפסוק 'ואתה תמשל בו': אם תרצה תתגבר עליו.

'לא להסתפק במועט'

בכל מקום ובכל זמן היה רבינו המשגיח צורך לעזור, לא מספיק 'לתפוס' מצוות מסוימות ולקיימם בהידור, אלא השאיפה לכתחילה צריכה להיות לקיים את כל המצוות, וכמו שכתוב "אז לא אבוש בהביטי אל כל מצוותיך", והיה רבינו מעורר על פי דברי האור החיים הק' על הפסוק "כל המצוה אשר אנכי מצוין היום תשמרון לעשות וגו'" שיש טבע באדם שהוא סולם להמעט בעבודת ה', וז"ל: ומה מאוד פשה נגע זה ובפרט בלב ההולכים בתורת ה' להבזות המצוות הקלות, בראותם שהם לומדי תורה ומקיימים רוב המצוות. ומסיים: זה הוא הסובב יסורי

להארות והערות
הרב ישראל ארלנר:
ia0527658778@gmail.com

אליבא דהלכתא

נידוני הלכה אקטואלים
לעורך לב המעינים

מנהגים באמירת 'לדוד ה אורי וישעי'

אמרו בשעה זו, עיי"ש.

ובן אשכנז שמתפלל אצל בני ספרד, וכן להפך. האם יש לו לאומרו עם הציבור שוב. עיין ב'דרשו' מה שהביאו מהפוסקים.

האב בעריבת יאמר 'ברכו לפני לדוד' או ארי למעשה העולם נוהג לומר ברכו לפני לדוד כמובא בסידורים. אך דעת החזו"א [ארחות רבינו ח"א עמ' ע'] שגם בשחרית וגם בערבית לומר ברכו אחרי לדוד. והטעם מכיון שה'ברכו' נתקן לומר לאחר התפלה משום המאחרים, א"כ יש לאומרו כמה שיותר מאוחר, והגר"י טשזנר [עמ' כז] הוסיף שמרויחים בזה שגם המאריכים בתפלה יוכלו לענות 'ברכו'. וכן המנהג בישיבת 'כנסת חזקיהו'.

וסיים הגר"י טשזנר [שם] שהמנהג הנפוץ לומר 'ברכו' לפני 'לדוד'. והטעם כי יש אנשים הממהרים לצאת ולא ממתנים לאמירת 'לדוד'. וכן יש אנשים שאמרו במנחה ויוצאים מבית הכנסת קודם אמירת 'לדוד', ומפסידים 'ברכו'. ומשום כך קבעו שלא לשנות מקום אמירת.

טירחא דציבורא, עיי"ש.

גדל בעלת אביהו

כתב בסידור רבי שבתי מרשקוב [ח"ג כוונת ר"ח אלול] **'כל האומר מזמור לדוד ה' מר"ח אלול עד שמח"ת ערב ובוקר דבר יום ביומו, מובטח הוא שמוציא שנתו בטוב, ואפי' גזירה רעה כתובה על האדם מן השמים יכול לבטלה, ומעביר מעליו כל המקטרגים והשטנים, ויוצא בדימוס זכאי בדיו, ועי"ז יכניע כל המקטרגים, כי בימים אלו מתגלים י"ג מידות רחמים ומאירים למטה'.**

וכן אביהו

בני אשכנז נוהגים לאומרו בשחרית וערבית וכמובא באלף המגן [סק"י]. ובני ספרד ועדות המזרח נוהגים לאומרו לאחר שחרית ומנחה וכמובא במט"א [ס"ו].

ובביאור מחלקותם כתב בספר שערי ימים הנוראים [עמ' כו הערה ו] שלכו"ע יש לומר מזמור זה בוקר וערב. אולם בני אשכנז התפללו מנחה מוקדם ולכן אמרו המזמור בערבית שרק אז חשיב 'ערב'. ובני ספרד היו מתפללים מנחה סמוך לערב ממש ולכן

אמירתו בחורש אלול וטעמו

מנהג רוב העולם לומר מר"ח אלול עד שמחת תורה את מזמור 'לדוד ה' אורי וישעי' [תהילים כ"ג]. ומקורו הראשון הוא מספר 'חמדת ימים' [חודש אלול פ"ד סי"א, ועי"ש בשערי חמדה פ"ג ס"ד]. ונמשך אחריו המטה אפרים [סי' תקפ"א ס"ו] והובא דבריו במ"ב [סק"ב].

והטעם כתב החמד"י, מכיון שמזכר במזמור זה י"ג שמות הויה, כנגד י"ג מידות רחמים שמתגלים ומאירים מר"ח אלול ואילך.

עוד רמז כתב באלף למטה [סי' תקפ"א סק"ו], מהמדרש שוחר טוב [תהילים כ"ו ד"ד] 'אורי' בראש השנה, 'ישעי' ביום הכיפורים, 'יצפנני בסוכו' מרמז על סוכות. [וקצ"ע דלפי"ז היה ראוי לאומרו רק ב"ה יו"כ וסוכות ולא בשאר ימים].

אולם דעת הגר"א [מעשה רב אות נג] שאין אומרים מזמור זה. והטעם כתב האדר"ת [קובץ מפרשים על המעשה רב] דהוא משום

עבודת כהן גדול

מוסר אב

רבינו זצוק"ל היה מתבטא ביחס לאלו שמחזירים פחד מוגזם באלול: ישנם שכותנים לטובה ומטרתם לעזור, ומפני כך הם מרבים לדבר על פחד, אך אין זה הדרך הרצויה, הקב"ה מעוניין שנדע שהוא אוהב אותנו ומרחם עלינו וכל רצונו הוא להיטיב עמנו, והיו חביבים על המשגיח דברי הרמח"ל בדרך ה' ז"ל: "אמנם, ידענו באמת שאין חפצו של הקב"ה אלא להיטיב, והנה אוהב את בראיו כאב האוהב את בנו, וכי ואין מוסרו של הקב"ה מכת איבי ומתנקה, אלא מוסר אב הרוצה בטובת בנו" אלו שזכו לראות דמות דיוקנו ולו מקצהו, עומד נגד עיניהם תואר מראהו הרגוע, השלו, השמח, גם בימי האלול, דבוק ביוצרו החפץ רק להיטיב עימו.

משנת הלקח

לקח טוב מפרשת השבוע

יראת אלקים – חומת מגן ופתח לעלייה

שהצד השווה שבין ה"אחת שאלתי" של דוד המלך ו"מה ה' אלוקיך שואל מעמך" שאמר הקב"ה, שניהם מתמקדים במשאלה אחת מרכזית הכוללת פרטים רבים. ובזה יש לנו הוכחה לכך, **שיראת שמים הינה מפתח למעלות רוחניות רבות.** וממילא העדר יראת אלקים, הינו פירצה שעלולה להיות פתח להתדרדרות רבתי, עד לדיוטא תחתונה רחמנא ליצלן.

מוטלת החובה על כן על כל איש ישראל לבדוק את עצמו בכל עת, באידו מידה הוא ערוך ודרוך להענות לקריאה "ועתה ישראל מה ה' אלוקיך שואל מעמך כי אם ליראה", עומדת תמיד לנגד עיניו, ובמקביל עליו להתבונן ולראות להיכן הגיעו אלה שנאמר עליהם "ולא ירא אלקים", אז הוא יבין מיד ש"כי אם ליראה", זהו צו השעה לימי אלול ולכל השנה.

עקב, שם נאמר "ועתה ישראל מה ה' אלוקיך שואל מעמך, כי אם ליראה". וידועים דברי המדרש (תהלים כז): "דבר אחר, 'אחת שאלתי', אמר לו הקב"ה, דוד בתחילה אתה אומר 'אחת שאלתי', ואחר כך אתה שואל כמה שאלות, שנאמר 'שבתי בבית ה' וגו'! אמר לו: ריבונו של עולם, ממך למדתי, לא יאה העבד שוה לרבו? תחילה אמרת 'ועתה ישראל מה ה' אלוקיך שואל מעמך, כי אם ליראה', ואחר כך פתחת להם מצוות הרבה, שנאמר 'ללכת בכל דרכיו', הוי דיו לעבד שיהא כרבו".

תשובת דוד להקב"ה, לכאורה רק מחזקת את התמיהה, שכן עדיין לא מובן מדוע פתח ב"אחת שאלתי" וסיים במשאלות נוספות. כמו כן יש להבין את פתיחת הקב"ה ב"כי אם", בשעה שהמשך כולל דרישות נוספות. ביישוב הדברים, ידוע מה שאומרים

להם **רק דבר אחד הוא יראת אלקים, הם מסוגלים לכל דבר רע.** [הדברים נאמרו על ידו בסמינר לרבנים בגרמניה, בשנים שלפני המלחמה, כרמז למה שעלול לקרות אצל הגרמנים המתורבתים והמנומסים. והדבר היה לפלא אצל בני המקום ששמעו את דברו. ולא חלפו אלא שנים מעטות, ודבריו התאמתו, כידוע, במילואם!]

הימים הם ימי אלול, וכדאי שנתבונן בעצמנו ונבדוק את מידת תקינותה של חומת המגן של יראת אלקים שלנו, אשר אמורה לשמור עלינו. התחושה הרווחת בדרך כלל היא, שחטאו של עמלק אינו נוגע אלינו כלל. אולם רואים אנו כאן שלאמיתו של דבר, מחשבה זו בטעות יסודה! עלינו להפיק את הלקח, ולקחת מוסר מהשפל הנורא אליו הגיע עמלק, ולראות עין בעין **עד היכן ניתן להתדרדר, בעיקבות חוסר יראת שמים!** עכ"ד הגר"צ דינר.

למעשה הדברים מפורשים בפרשת

התואר "ולא ירא אלקים", שהתורה נותנת לעמלק על שהרע לישראל, לפי פירוש רש"י, נראה תמוה ביותר. שכן תואר זה הולם בן אדם בינוני, שיש לו מעלות וחסרונות, ובין השאר חסרה לו יראת שמים. אולם כיצד אפשר לתמצת את רשעותו הגדולה של עמלק, בהעדר יראת אלקים? האם בגלל זה בלבד, הוכרז עליו "מלחמה לה' בעמלק מדור דור"?! אמנם בדעת זקנים בעלי התוס', מבארים שהדברים לא נאמרו על עמלק אלא על ישראל, שהיו במצב של "עייף ויגע ולא ירא אלקים". אך פירוש רש"י טעון הסבר.

המסקנה המתבקשת לאור התמיהה הגדולה היא, אומר הגר"צ דינר זצ"ל בספרו "מקדש הלוי", שירדה כאן התורה לעומק שורש רשעותו ואכזריותו של עמלק, וקבעה שהכל נובע מחוסר יראת שמים. ומכאן עלינו להסיק, שיראת שמים הינה חומת מגן ותריס בפני התדרדרות. ובהעדרה עלול האדם להתדרדר עד התהומות העמוקים ביותר, ולהגיע לשיפלות נוראה, כמו זו של עמלק!

אכן, ידיעה מעין זו מלווה אותנו מאז ירידת אברהם אבינו לגרר, בעקבות הרעב אשר פקד את ארץ כנען. בהגיעו לשם, הוא אמר על שרה שאחותו היא, כדי שיושבי הארץ לא יבקשו לקחתה ממנו. ובהמשך הוא אמר לאבימלך בנמקו את אשר עשה: "כי אמרתי רק אין יראת אלקים במקום הזה, והרגוני על דבר אשתי". גם כאן היה מקום לשאול וכי בעקבות חוסר יראת אלקים, היה מקום לחשש של "והרגוני"? האמנם חוסר יראה, מוביל לרציחה?!

אלא, שוב רואים אנו כאן את גודל חומרת מצבו הרוחני של אדם, אשר מחסום יראת אלקים לא קיים אצלו! זהו באמת הכח היחיד, שיכול למנוע את האדם מלעשות את כל התועבות שבעולם.

ידועים בענין זה דבריו של הגר"א אסרמן זצ"ל, שדייק מדברי אברהם אבינו שאמר, "כי אמרתי רק אין יראת אלקים במקום הזה והרגוני על דבר אשתי". "רק אין יראת אלקים", אמר אברהם, דהיינו יושבי המקום הם אמנם בעלי תרבות נימוס ודרך ארץ. אך כיון שחסר

משנת השביעית

הלכות ורינים בענייני השמיטה
• הרה"ג רבי יצחק שנטר •

הכנה לשביעית - פתיחה

• חלק א' •

כבר קודם לכן - מפסח בשדה תבואה ומעצרת לשדה האילנות), ונחלקו התנאים במקור הדין, לדעת ר"ע המקור הוא מהפסוק "בחריש ובקציר תשבות", ולפ"ז יש דין תוספת לפנייה בחרישה בששית המועילה לשביעית, ובקצירה במוצאי שביעית על פירות של שביעית. ודעת רבי ישמעאל שד"ז נלמד מהלכה למשה מסיני ואינו נוהג אלא בזמן המקדש שכן נאמרה ההלכה, ולפ"ז אין דין תוספת אלא קודם השביעית ולא לאחר השביעית. (יל"ע לפ"ז במשנה פרק ב' משנה ה', עיי' חזו"א סימן י"ז ב'). להלכה קי"ל כרבי ישמעאל כמבואר בר"מ פרק ג' הלכה א'. ולפ"ז גם בטל כל הדין של תוספת מכיון שאינה נוהגת אלא בזמן הבית.

שהיובל נוהג, והיום שאין היובל נוהג מכיון שאין רוב יושביה עליה, ממילא גם שמיטה אינה נוהגת. (דעת תוס' גיטין לו.). טעם שני שבאותן מצוות שנאמר בהם "כי תבואו", לענין מצוות אלו לא נתקדשה הארץ מן התורה מכיון שלא עלו כולם בכיבוש של עזרא, (ר"מ פרק א' מהלכות תרומות הלכה כ"ו ובית הבחירה פרק ו' הלכה ט"ז), ובביאור הדברים האריך בחדושי רבנו חיים הלוי בשמיטה ויובל ובחזו"א שביעית ג' ד'. (נפק"מ בין הטעמים אם יבואו אח"כ - לאחר הכיבוש, לטעם ראשון שוב יהיה החיוב מה"ת, ולטעם השני נשאר החיוב מדרבנן מכיון שבשעת הכיבוש עכ"פ לא עלו רובם).

ג. מה"ת יש דין תוספת שביעית ל' יום קודם שביעית. (מדרבנן יש דין תוספת

א. נחלקו הראשונים האם קדושה שניה - קדושת עזרא קדשה לעתיד לבוא ומצוות התלויות בארץ נוהגות מן התורה או שאינן נוהגות אלא מדרבנן. דעת ספר התרומה שהקדושה היום לאחר שטיטוס חזר וכבש את הארץ - בטלה, ואין החיוב היום במצוות התלויות בארץ אלא מדרבנן. (דעת ספר התרומה והאריך בשיטתו בגר"א ביו"ד סימן של"א ס"ק ו').

ב. דעת הר"מ שקדושה שניה קדשה לעתיד לבוא ומצוות התלויות בארץ נוהגות מן התורה גם בזמן הזה. אלא שאף לשיטות אלו שביעית בזמן הזה אינה נוהגת אלא מדרבנן, ובטעם הדבר נאמרו שני טעמים, האחד מכיון שאין השמיטה נוהגת אלא בזמן

י"ל הספר 'שיח יצחק' על ענייני שביעית ניתן להשיג בחנות הספרים 'יפה נוף' ונרח' הערבה 2 משפ' שנטר.

משנת הריבית

הלכות ודינים בענייני ריבית המצויים

מינוס בחשבון - בנק של בחר וישובה • הרה"ג רבי שמעון ליפשיץ

להוסיף. ויעויין בהרחבה פרטי ודיני היתר עסקא באשל אברהם ריבית פ"ב.

עכ"פ מכל האמור נלמד שבחורי ישיבות שפותחים חשבון בנק אסור להם להגיע למצב שהחשבון יהיה במינוס והבנק ימול ריבית על הלואתו, דהיתר עסקא לא שייך בזה מאחר שאין ללווה הוא הבחור שום עסק ושום נכס שיוכל לחול עליו ההיתר עסקא, ויש להזהר ולהזהיר על הדבר.

עסקים המרויחים, והוא יכול לשעבד את עסקיו להלוואה זו, או אם יש ללווה בית שערכו עולה עם הזמן הרי מתנה המלווה עם הלווה בשטר העסקא שקוננה הוא חלק בבית, והקרן עם הרויח שיקבל המלווה בעתיד יהיה התשלום שמשלם הלווה למלווה לקנות את חלקו בבית בחזרה, ועי"ז אין כאן חשש איסור ויכול הלווה להוציא ההלוואה לצרכיו השוטפים, ומ"מ צריך שאכן יהיה סך הרויח של הנכס קרוב לסך ההוספה שהתחייב מקבל העסקא

השבועה, ואין זה ריבית כיון שהתוספת ניתנת בתורת ריבוי ופיצוי על מחילת השבועה, ונמצא שהמלווה מקבל את הקרן והתוספת, והלווה שייך שירויח יותר מהסכום שצריך הוא להוסיף, והכל בהיתר, וכבר נהגו בזה בכל תפוצות ישראל ע"פ גדולי ישראל שבכל הדורות.

הלוואה שניתנת לצורך הוצאות שוטפות ולא להרויח. לא שייך בזה הלוואה על צד היתר עסקא, אולם בד"כ יש ללווה איזה

הלוואה בהיתר עסקא היינו שהלווה רוצה ללווה הלוואה לצורך עסקיו, והמלווה רוצה להרויח סכום מסוים, וכדי שיהיה הדבר בהיתר מלווה הוא על צד היתר עסקא, והיינו שהמלווה מלווה ללווה בתנאי עסקא, מחצה מלווה ומחצה פקדון, אלא שמתנה הוא עם הלווה שלא יהיה נאמן לאמור אם הרויח או הפסיד, ואם הרויח כמה הרויח, אלא בשבועה, ואם לא ירצה להשבע יצטרך לשלם לו את הקרן עם סכום התוספת כדי שימחל לו המלווה על

»»» המשך קול הקורא אלול מעמ' א'

קולני בפלאפון, ולומר "שלום" יפה ורגוע... ולהקשיב לפחות 3 דקות בישוב הדעת בלי לרפרף באנשי קשר ולומר "אהה...אהה" בלי ששמנו לב לחצי מילה ממה שהם אמרו...

נכון שיש לך מינוס גדול בבנק ולא נעים לך מבעל גמ"ח פלוני, אבל בני הבית לא צריכים לסבול מזה...

וכבר אמר מרנא הגרי"ס לאדם שהסתובב בעשי"ת בפנים נפולות ורציניות "מה אני אשם שיש לך עבירות..."

ונקודה לסיום, בחורים יקרים, לא יזיק לשים ברשימת הקבלות "כיבוד הורים", ולפחות ללמוד את עיקרי ההלכות, כמדומה שאין זה פחות משמעותי מחיזוק בתורה, כי זהו התורה, ללמוד על מנת לקיים.

קיצרנו בדוגמאות, אבל כידוע לכל משכיל שהדברים אמורים לכל ענייני בין אדם לחברו, וכן שלום בית יכול להיות רעיון לחיזוק גם אצל הנשים הצדקניות.

שנזכה לחזור בתשובה שלימה ולעשות נחת לבוראינו.

היא "שהיא כבר תסלח לי... אבל מה לעשות שיש לי הרבה קבלות ליישם..."

וזה פשוט וברור שיבוש גדול מאוד, וודאי לא לשכוח שכל עניין זה הוא עבודת השם בחפצא, ולא ח"ו איזה עניין להסתדר איתו שלא יגרומם לי ביטול תורה... ודי למבין...

עוד נקודה, ילדינו האהובים... האם לא צריך להוסיף בקבלות לשנה הבאה, אני מקבל על עצמי בלי נדר לעקוב יותר אחר כל ילד וילד שלי, מה הוא צריך, האם הוא מתקדם, האם טוב לו רגשית, האם אני נותן לו את היחס שמגיע לו?

ילדים זה לא אובייקט של להעיר אותם ולהשכיב אותם, זה עיקר חיינו, כתוב וה' ברך את אברהם בכל בגימטריא בן, ללמדך שבנים זה הכל.

האם אין זה הזמן להוסיף לרשימת הקבלות, ואולי בראש הרשימה לתת לכל אחד מבני המשפחה את מה שמגיע לו, ואדרבא, אלול זה הזמן להתחיל כבר עכשיו לתת להם.

האם לא כדאי להשתדך מדי פעם לא להיכנס הביתה תוך כדי דיבור

דקדוק הלכה, לימוד ברצף, חיזוק בעיון ועוד ועוד.

אשרי מי שזה מה מעסיק אותו, והלואי וכולנו נזכה לזה.

אבל יש לשים לב שהרבה מאיתנו כבר לא בחורי ישיבות ויש עוד דברים שצריך לעשות עליהם תשובה.

לדוגמא - שלום בית...

מה??? אני??? מה לי ולשלום בית?

כן!!! כל אחד ואחד יש לו הרבה מה להתחזק ולהתייעל בזה.

ומצוי שאלול זה דווקא זמן של רפיון גדול בזה, כי הרי יש את כל הרשימה הנ"ל שצריך להתחזק, ומתי יהיה לי זמן להשקיע בבית, אז צריך לקצר את זמן הארוחת ערב המשותפת...

ואולי זה דווקא זמן להתחזק בזה? אולי דווקא להוסיף עוד כמה דקות של נחת וישוב הדעת בזמן זה?

לא שמוכרח שזה רלוונטי אצל כל אחד, אבל לפחות לחשוב על זה, להוסיף לרשימת החיזוקים, ואולי לראש רשימת החיזוקים "חיזוק בשלום בית".

אמר לי פעם איזה ת"ח שהתחושה

»»» המשך משנת חכמים מעמ' א'

חז"ל את המלחמה עם היצר שהוא המלחמה הגדולה ובשדה הקרב היא המלחמה הקטנה אם כן בסוף כל יום שעובר עלינו אנו צריכים להיות מותשים ועיפים מהמלחמה הגדולה הזו ובמציאות איננו מרגישים כלל את המלחמה הגדולה, וזה מפני שבהרבה דברים כבר השלמנו עם היצר ובראשם חלישות לימוד התורה ועסק לימוד המוסר אשר הם השורשים היחידים לחיות חיים של תורה ויראה ורק איתם אפשר לבוא עם היצר למלחמה ולנצחו בעזרתו יתברך.

ובוודאי כשאנו מבקשים מהקב"ה זכרנו לחיים אין פירוש אחר חוץ מפירוש וחי בהם כמו שפירש הרמב"ן שהחוקים והמשפטים הם עצמות החיים ולא לחיי העוה"ז וכשמבקש אדם דבר אחד וכונתו לדבר אחר כיצד יתקבלו התפילות.

איתא בר"ה טז: אמר רבי כרוספדאי אמר ר' יוחנן שלושה ספרים נפתחים בר"ה אחד של רשעים גמורים אחד של צדיקים גמורים ואחד של בינונים. צדיקים גמורים נכתבים ונחתמים לאלתר לחיים רשעים גמורים נכתבים לאלתר למיתה בינונים תלויים ועומדים עד יוה"כ. וענינו הרואות שאין הרשעים נחתמים לאלתר למיתה וכמו שאמר דוד המלך בתהילים עג' כי קנאתי בהוללים שלום רשעים אינמו ועם אדם לא ינוגעו. וכבר ובריא עולם בעמל אנוש אינמו ועם אדם לא ינוגעו. וכבר שאלו וחקרו בזה הראשונים. אלא חיי העוה"ז שמבחינת התורה אינם חיים ורשעים בחייהם קרואים מתים והם נחתמים לאלתר ליפול בשבי היצר ללא סיעתא דשמיא לגבור עליו, והצדיקים המבקשים חיים אמיתיים הם נחתמים לאלתר לסייעתא דשמיא נגד היצר המפתה כמו שאמרו חז"ל לולא הקב"ה עוזרו אין יכול לו.

תורה
וכבוד
מחית פני תורה לעית הדין הכולל
פיר הספיקות ופי דם יתא ויכיא
לחייבת שותפות:
077-449-3-559

הכותב ספר תורה זוכה לאריכות ימים

וזכנו לקבל שבתות מתוך רוב שמחה

מוקד שבת ברכסים לשירותכם - מרפאת סביון רח' סביון 40
שעות פעילות: ליל שבת: 18:00-20:00 | יום שבת: 8:00-12:00 | טל. 04-664-1025

